

București, 20.10.2025

412, 20.10.2025
CONSILIUL LEGISLATIV

București, 18.10.2025

Bp. 399, 18.10.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru aprobarea obiectivului de investiții METRIS – Metrou Regional Inteligent Iași

Analizând propunerea legislativă pentru aprobarea obiectivului de investiții METRIS – Metrou Regional Inteligent Iași (b399/11.09.2025), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/5113/15.09.2025 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D739/17.09.2025,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect aprobarea obiectivului de investiții METRIS - Metrou Regional Inteligent Iași, elaborarea acesteia fiind argumentată, în Expunerea de motive, prin lipsa unor rute alternative și o infrastructură de transport public îmbătrânită, în contextul unui trafic intens într-o aglomerare urbană „acută”.

2. Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, prima Cameră sesizată fiind Senatul, în conformitate cu dispozițiile art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Având în vedere că propunerea are implicații asupra bugetului de stat, sunt incidente prevederile art. 111 alin. (1) teza a doua din Constituția României, republicată, potrivit căroră este obligatorie **solicitarea unei informări din partea Guvernului**, precum și dispozițiile art. 15 alin. (1) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la **obligativitatea întocmirii unei fișe financiare**, cu respectarea

condițiilor prevăzute de art. 15 din Legea nr. 69/2010 responsabilității fiscal-bugetare, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În acest sens, precizăm că, la pct. 71 din considerentele Deciziei nr. 643/2020, Curtea Constituțională a constatat că, *„Neîndeplinirea obligației solicitării fișei financiare conduce, în mod firesc, la concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare generală și lipsită de un caracter obiectiv și real, astfel că au fost încălcate prevederile constituționale cuprinse în art. 138 alin. (5) referitoare la stabilirea sursei de finanțare. Ca atare, cheltuielile preconizate prin textele de lege criticate grevează asupra bugetului de stat, adoptarea lor ar fi fost posibilă doar după stabilirea sursei de finanțare în condițiile Legii fundamentale și după solicitarea fișei financiare de la Guvern.”*.

5. Referitor la Expunerea de motive, subliniem că aceasta este redactată **succint**, este **insuficient argumentată** și **nu respectă structura** instrumentului de prezentare și motivare, prevăzută la **art. 31** din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit normelor de tehnică legislativă menționate *supra*, instrumentul de prezentare și motivare trebuie să prezinte cerințele care reclamă intervenția normativă - cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare, principiile de bază și finalitatea reglementării propuse, cu evidențierea elementelor noi - și să cuprindă secțiuni distincte privind impactul financiar asupra bugetului general consolidat, impactul asupra sistemului juridic, subliniind implicațiile asupra legislației în vigoare, consultările derulate în vederea elaborării prezentei propuneri, precum și măsurile de implementare, respectiv modificările instituționale pe care le presupune aplicarea noului act normativ.

Precizăm că, potrivit considerentelor exprimate în Decizia Curții Constituționale nr. 682/2012, *„Lipsa unei fundamentări temeinice a actului normativ în discuție determină, [...], încălcarea prevederilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) [...]”*. Totodată, sunt aplicabile și considerentele statuate prin Decizia Curții Constituționale nr. 139/2019¹.

Astfel, semnalăm că, deși în Expunerea de motive se menționează că *„Prin proiectul METRIS se dorește completarea acestui vid, după modelul Legii nr. 291/2018 , prin crearea unei infrastructuri de transport **de tip metrou ușor**, (...)”*, potrivit art. 2 din cadrul propunerii, *„METRIS cuprinde trei magistrale care deserves, **subteran** și **suprateran**, traseele din Zona Metropolitană Iași”*, iar art. 3 alin. (2) lit. a) se prevede că infrastructura de metrou se compune, printre altele, din *„**tunelurile și galeriile de metrou**”*.

¹ „Fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative reprezintă o exigență impusă de dispozițiile constituționale menționate, întrucât previne arbitrarul în activitatea de legiferare, asigurând că legile propuse și adoptate răspund unor nevoi sociale reale și dreptății sociale”.

6. Menționăm că, prin **Decizia nr. 643/2020**, Curtea Constituțională a admis obiecția de neconstituționalitate a Legii privind **aprobarea obiectivului de investiții** Spitalul Militar Regional „Carol I”.

Examinând criticile de neconstituționalitate extrinsecă vizând **caracterul individual al reglementării și competența de legiferare a Parlamentului**, Curtea Constituțională a reiterat considerentele de principiu statuate în jurisprudența sa anterioară, începând cu Decizia nr. 600/2005, și a reținut că *„legea, ca act juridic al Parlamentului, reglementează relații sociale generale, fiind, prin esența și finalitatea ei constituțională, un act cu aplicabilitate generală. Prin definiție, legea, ca act juridic de putere, are caracter unilateral, dând expresie exclusiv voinței legiuitorului, ale cărei conținut și formă sunt determinate de nevoia de reglementare a unui anumit domeniu de relații sociale și de specificul acestuia. Or, în măsura în care domeniul de incidență a reglementării este determinat concret, dată fiind rațiunea intuitu personae a reglementării, aceasta are **caracter individual**, ea fiind concepută nu pentru a fi aplicată unui număr nedeterminat de cazuri concrete, în funcție de încadrarea lor în ipoteza normei, ci, de plano, într-un singur caz, prestabilit fără echivoc. (...)*

*Aplicând aceste considerente de principiu la prezenta cauză, Curtea reține că legea supusă controlului de constituționalitate are un veritabil caracter individual, fiind adoptată nu în vederea aplicării unui număr nedeterminat de cazuri concrete, ci într-un singur caz prestabilit, respectiv pentru aprobarea obiectivului de investiții Spitalul Militar Regional „Carol I”. (...) Operațiunea juridică **se circumscrie domeniului de reglementare a actelor cu caracter infralegal, administrativ și nu corespunde finalității constituționale a activității de legiferare, care presupune reglementarea unei sfere cât mai largi de relații sociale generale, în cadrul și în interesul societății. Din această perspectivă, Curtea reține că actul normativ criticat este de natură a contraveni dispozițiilor art. 1 alin. (4) din Constituție referitor la principiul separației și echilibrului puterilor în stat, Parlamentul intrând în sfera de competență a autorității executive, singura autoritate publică cu atribuții în organizarea executării legilor, prin adoptarea actelor cu caracter administrativ.”.***

7. Analizând conținutul propunerii legislative supuse avizării, apreciem că cele reținute de Curtea Constituțională prin **Decizia nr. 643/2020** sunt valabile *mutatis mutandis* și în cazul soluțiilor legislative preconizate, diferența dintre cele două obiective de investiții (spital, în cazul analizat de Curtea Constituțională, respectiv, metrou, în cazul de față) neprezentând relevanță juridică. Prin urmare, **soluțiile**

legislative preconizate excedează domeniului de reglementare al legii, intrând în sfera de competență a autorității executive.

În acest context, menționăm totodată că, în conformitate cu prevederile art. 42 alin. (1) din Legea nr. 500/2002, cu modificările și completările ulterioare,

„(1) Documentațiile tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții noi și documentațiile de avizare a lucrărilor de intervenții, notele de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente celorlalte categorii de investiții incluse la poziția C «Alte cheltuieli de investiții», care se finanțează, potrivit legii, din fonduri publice, se aprobă de către:

- a) Guvern, pentru valori mai mari de 100 de milioane lei;**
- b) ordonatorii principali de credite, pentru valori cuprinse între 10 milioane lei și 100 de milioane lei;**
- c) ceilalți ordonatori de credite, pentru valori până la 10 milioane lei, cu acordul prealabil al ordonatorilor de credite ierarhic superiori, cu privire la necesitatea și oportunitatea investiției.”.**

Cu titlu de exemplu, menționăm că recent, în aplicarea dispozițiilor de mai sus, au fost adoptate:

a) Hotărârea Guvernului nr. 433/2025 pentru aprobarea Notei de fundamentare privind necesitatea și oportunitatea efectuării cheltuielilor aferente obiectivului de investiții „Trenuri de metrou pentru Magistrala 4 de metrou: Gara de Nord-Străulești”;

b) Hotărârea Guvernului nr. 574/2025 pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici aferenți obiectivului de investiții „Extinderea rețelei de metrou Magistrala 4 de metrou, secțiunea Gara de Nord-Gara Progresul”.

Având în vedere cele menționate mai sus, apreciem că soluțiile legislative preconizate sunt afectate de vicii de neconstituționalitate pentru încălcarea principiului separației puterilor în stat, prevăzută de **art. 1 alin. (4) din Constituție** și al rolului Parlamentului, prevăzut de **art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală**.

*

* *

Ținând seama de cele de mai sus, reglementarea preconizată nu poate fi promovată în forma propusă.

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București

Nr. 702/30.09.2025